Paixao Moreira Sá Fernandes proti Portugalsku, rozsudek ze dne 25. 2. 2020 – K odsouzení osoby odvolacím soudem bez provedení dokazování poté, co soud prvního stupně rozhodl o zproštění

Stěžovatel: Paixao Moreira Sá Fernandes

Žalovaný stát: Portugalsko

Číslo stížnosti: 78108/14

Datum: 25.02.2020

Článek Úmluvy: čl. 6 odst. 1

Rozhodovací formace: Senát

Soud: Evropský soud pro lidská práva

Hesla: nestranný soud, nezávislost a nestrannost, nezávislý soud, odůvodnění, spravedlivý proces

Český právní řád: čl. 17 odst. 1 a čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod
§ 30 a § 259 odst. 3 a 5 písm. a) zákona č. 141/1961, trestní řád

Významnost: 2

K odsouzení osoby odvolacím soudem bez provedení dokazování poté, co soud prvního stupně rozhodl o zproštění

Autorský komentář:

Předmětné rozhodnutí se zabývá porušením čl. 6 odst. 1 Úmluvy v řízení před soudem druhého stupně, jenž rozhodl o vině stěžovatele bez přímého posouzení důkazů (bod. 66.), nedostatečně své rozhodnutí odůvodnil (bod 81.) a při rozhodování o trestu porušil zásadu nestrannosti soudu (bod 94.). Zkoumané porušení pravidel spravedlivého procesu se týkalo stěžovatele, jenž za účelem usvědčení osoby, která mu nabízela úplatek, předmětnou konverzaci soukromě nahrál a tuto nahrávku předal pro účely trestního řízení, v němž byla uvedená osoba stíhána a uznána vinnou pro korupci, a to mimo jiné i na základě předmětné nahrávky. Proti stěžovateli však bylo vedeno trestní řízení, protože tuto nahrávku uskutečnil protiprávně, což soud prvního stupně neakceptoval a vynesl zprošťující rozsudek, avšak odvolací soud, bez toho, aby sám provedl dokazování a vyslechl stěžovatele, jej uznal vinným se závěrem, že jednal s vědomím, že jeho čin byl zákonem zakázán. Odděleně byla posuzována otázka trestu, o níž rozhodli stejní soudci.

K postupu v odvolacím řízení Soud vznesl kritiku pro nedostatky v dokazování, neboť odvolací soud neprovedl žádné důkazy, a i přesto uznal stěžovatele vinným, přičemž jeho vinu spatřoval na rozdíl od soudu prvního stupně v tom, že jednal s vědomím, že šlo o jednání zákonem zakázané. Takto

rozhodl, aniž by jej vyslechl (bod 63.). Soud ve zkoumané věci poukázal na potřebu opětovného přímého provedení důkazů, jelikož ty byly rozhodující pro určení viny nebo neviny stěžovatele. Vycházel ze své dosavadní judikatury, která stanoví, že když soud v odvolacím řízení projednává jak skutkové, tak právní otázky, a posuzuje otázku viny nebo neviny jako celku, nemůže z důvodu zachování spravedlivosti řízení rozhodnout o těchto otázkách bez přímého posouzení předložených důkazů (bod 59.).

Závěry Soudem konstatované lze promítnout do české právní úpravy, která zakotvuje postup odvolacího soudu v § 259 odst. 3 písm. a), b) tr. řádu, podle kterého se odvolací soud může odchýlit od skutkového zjištění soudu prvního stupně jen tehdy, jestliže v odvolacím řízení sám provedl důkazy. Důraz na dodržování těchto zásad klade i judikatura vnitrostátních soudů (viz rozhodnutí č. 57/1984, 49/1989-II. či nález Ústavního soudu ze dne 28. 8. 2008, sp. zn. I. ÚS 455/2006), podle níž provedení důkazů odvolacím soudem má zásadní význam pro změnu skutkových okolností, kterou odvolací soud bez potřebného vlastního dokazování nesmí učinit.

Za podstatné lze navíc v předkládaném rozhodnutí považovat, že Soudem zjištěná absence dokazování odvolacím soudem se týkala neobjasnění okolností rozhodných pro posouzení subjektivní stránky [„protože vzhledem k tomu, že stěžovatel nebyl vyslechnut, se nemohl k uvedeným skutečnostem ani vyjádřit, a to zejména k tomu, zda věděl, že jeho skutek je zákonem zakázán“ (bod 64.)], a proto je uvedené rozhodnutí využitelné pro zdůraznění nezbytnosti dodržování pravidla, že je vždy třeba se zabývat okolnostmi dokladujícími subjektivní stránku, kterou lze dovozovat toliko nepřímo z okolností objektivní povahy, a to podle zásad uvedených v § 2 odst. 5, 6 tr. ř. (srov. například rozhodnutí č. 19/1971 Sb. rozh. tr.). Ve smyslu vyjádřených názorů Soudu je však třeba zdůraznit, že vnitrostátní právní úprava v ustanovení § 259 odst. 5 písm. a) tr. řádu zakazuje, aby odvolací soud sám obviněného uznal vinným skutkem, pro nějž byl soudem prvního stupně zproštěn obžaloby, takže podle české právní úpravy by odvolací soud nemohl rozhodnout jako portugalský soud v předkládaném rozhodnutí.

Podnětná je i druhá Soudem řešená otázka spočívající ve zjištění, že odvolacím soudem byl čl. 6 Úmluvy porušen i v nedostatečném odůvodnění rozsudku o vině. Přestože Soud s odkazem na stávající judikaturu zdůraznil, že mu nepřísluší posuzovat otázku přípustnosti důkazů nebo jejich hodnocení, neboť tato záležitost je ponechána v první řadě vnitrostátnímu právu a soudům (bod 70.), tak se uvedenou skutečností zabýval a nedostatky v odůvodnění rozhodnutí shledal, protože se odvolací soud nezabýval tím, že v trestní věci stěžovatele posoudil jím učiněnou hlasovou nahrávku jako protiprávní čin, kdežto v řízení proti osobě, o jejíž hlasový záznam šlo, byla v jeho trestní věci tato nahrávka jako důkaz připuštěna a vedla k usvědčení této osoby z korupce. Soud naznačil, že uvedený postup k posuzování soukromě provedených nahrávek se jeví minimálně jako překvapivý a odvolací soud jej pominul. Z hlediska české právní úpravy je použitelnost důkazů upravena zejména v § 89 odst. 2 tr. řádu, podle něhož za důkaz může sloužit vše, co může přispět k objasnění věci, a skutečnost, že důkaz nevyhledal nebo nevyžádal orgán činný v trestním řízení, není důvodem k odmítnutí takového důkazu.

Stanoviska, která Soud vyjádřil v předkládaném rozhodnutí k otázce vyloučení soudců odvolacího soudu, jenž nejprve rozhodl ve stejném složení senátu o vině stěžovatele a později, v dalším řízení, o trestu, dopadají v české právní úpravě na ustanovení § 30 a 31 tr. řádu, neboť byla zkoumána jak objektivní, tak i subjektivní nestrannost. Soud shledal, že skutečnost, že o vině i o trestu v oddělených řízeních rozhodoval stejný senát, sama o osobě nemůže být považována za neslučitelnou s požadavkem nestrannosti stanoveným v čl. 6 Úmluvy, protože Soud považuje za zcela normální, že stejné složení senátu rozhoduje jak ve věci samé, tak i o uloženém trestu (bod 89.). Porušení uvedené zásady však shledal z hlediska subjektivní nestrannosti u jednoho ze soudců, jenž bez výslovného uvedení důvodu překážky požádal předsedu soudu, aby byl z projednání věci o uložení trestu vyňat, což podle Soudu prokazuje, že sám pochyboval o své nestrannosti při posuzování druhého odvolání

(bod 90.). Uvedený názor kopíruje i vnitrostátní přístupy k výkladu nestrannosti soudců, o níž je vždy rozhodováno s ohledem na individuální podmínky a zjištěné poměry v každé konkrétní věci. Jen pro úplnost je možné v této souvislosti poukázat na nález Ústavního soudu ze dne 6. 12. 2016, sp. zn. III. ÚS 2759/2016, uveřejněný pod č. 236, ve sv. 83 Sb. nál. a usn. ÚS ČR).

(Zpracovala JUDr. Milada Šámalová)

SKUTKOVÝ STAV

Stěžovatelem je Ricardo Paixao Moreira Sá Fernandes, portugalský státní příslušník, který působí jako advokát. Dne 18. 1. 2006 byl stěžovatel kontaktován panem D. N., manažerem investiční společnosti s nemovitostmi. Oba muži se setkali o několik dní později, během rozhovoru nabídl pan D. N. stěžovateli peněžitou částku s cílem ovlivnit jeho bratra, aby stáhl svoji žalobu proti smlouvě, kterou uzavřel pan D. N. s radnicí. Bratr stěžovatele totiž v předmětném období pracoval jako poradce na lisabonské radnici. Od stěžovatele také požadoval, aby jeho bratr veřejně prohlásil, že uvedená smlouva je v souladu se zákonem a že pan D. N. jednal v dobré víře. Stěžovatel tuto konverzaci tajně zaznamenal na svůj telefon a záznam předal policii, se kterou následně spolupracoval jako tajný agent v rámci vyšetřování zahájeném vůči tomuto podnikateli. Oba muži se později při několika příležitostech znovu setkali, aby prodiskutovali podmínky dohody. Ode dne 30. 1. 2006 ovšem pan D. N. se stěžovatelem zcela přerušil kontakt. V únoru 2006 byl pan D. N. vyšetřován z důvodu podezření z korupce, a v roce 2012 ho Nejvyšší soud shledal vinným, přičemž mu uložil trest odnětí svobody v délce pěti měsíců a také peněžitý trest ve výši 200 000 eur.

Státní zastupitelství v Lisabonu na základě trestního oznámení podaného panem D. N. ohledně toho, že zaznamenání rozhovoru stěžovatelem během jejich prvního setkání bylo protiprávní, zahájilo v roce 2011 vyšetřování a následně stěžovatele i obvinilo z vytvoření protiprávního záznamu. Soud prvního stupně stěžovatele osvobodil, když uvedl, že práva pana D. N. nemohla převážit nad právy stěžovatele, jelikož jednání pana D. N. bylo v rozporu s etikou a s právním řádem jako celkem. Soud prvního stupně uzavřel, že stěžovatel tím, že okamžitě předal uvedený záznam policii a že ho nezveřejnil, jednal oprávněně a přiměřeně. Takové jednání bylo také v souladu se zásadou nezbytnosti vyjádřenou v čl. 34 portugalského trestního zákoníku. Odvolací soud uvedený osvobozující rozsudek soudu prvního stupně neakceptoval, a rozsudkem ze dne 26. 4. 2012 ho zrušil a stěžovatele odsoudil za protiprávní vytvoření záznamu, a to z důvodů, že stěžovatel jako advokát musel mít povědomí o tom, že jeho jednání je v rozporu se zákonem. Věc vrátil k projednání soudu prvního stupně, aby rozhodl o výši trestu. Stěžovateli byl následně uložen peněžitý trest ve výši 1 200 eur, proti čemuž se odvolali stěžovatel i pan D. N., který požadoval pro stěžovatele trest odnětí svobody. V červnu 2014 odvolací soud vynesl ve stejném složení i rozsudek ze dne 26. 4. 2012, zamítl stěžovatelovo odvolání a rozhodl o uložení přísnějšího trestu ve výši 4 800 eur.

PRÁVNÍ POSOUZENÍ

I. K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČLÁNKU 6 ODST. 1 ÚMLUVY

52. Stěžovatel se s odvoláním na čl. 6 odst. 1 Úmluvy domnívá, že jeho záležitost nebyla projednaná spravedlivě. Tvrdí, že rozhodnutí soudu v Lisabonu, které ho zprostilo viny, bylo odvolacím soudem v Lisabonu zrušeno bez přímého provedení důkazů. Namítá, že byl odsouzen za protiprávní vytvoření záznamu i přesto, že to podle něj byl právě uvedený záznam, který přispěl k odsouzení pana D. N. z korupce. Stěžovatel také uvádí, že odvolací soud v Lisabonu nebyl nestranný, když musel rozhodovat o odvolání proti trestu, který mu byl uložen.

53. Článek 6 odst. 1 Úmluvy ve své příslušné části zní takto:

„Každý má právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě (…) projednána nezávislým a nestranným soudem zřízeným zákonem, který rozhodne (…) o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu."

54. Vláda s tvrzeními stěžovatele nesouhlasí.

A. K přijatelnosti

55. Vzhledem k tomu, že stížnost není zjevně neopodstatněná ve smyslu čl. 35 odst. 3 písm. a) Úmluvy a že nebyl shledán žádný jiný důvod nepřijatelnosti, Soud ji prohlašuje za přijatelnou.

B. K věci samé

1. K tvrzenému porušení článku 6 odst. 1 Úmluvy z důvodu odsouzení stěžovatele na druhém stupni bez přímého posouzení důkazů

a) Tvrzení stran řízení

56. Stěžovatel namítá, že ho odvolací soud v Lisabonu rozsudkem ze dne 26. 4. 2012 odsoudil pro vytvoření protiprávního záznamu, přestože ho prvostupňový soud v Lisabonu shledal nevinným, bez toho, aby provedl výslech svědků nebo jeho samotného, když se znovu zabýval skutečností, kterou soud v Lisabonu považoval za neprokázanou, a to, že vytvořil záznam rozhovoru s D. N., přičemž věděl, že tento čin byl zákonem zakázán.

57. Vláda zdůrazňuje, že i kdyby se v projednávaném případě odvolání podané panem D. N. proti rozsudku prvostupňového soudu v Lisabonu, kterým byl stěžovatel shledán nevinným, netýkalo skutkových otázek, odvolací soud v Lisabonu vzhledem k rozsahu soudní kontroly, která mu přináleží, mohl rozhodnout, že došlo ke zjevnému nesprávnému posouzení skutkových okolností případu, které vedlo ke zrušení rozsudku. Měl proto pravomoc následně provést vlastní přezkum, a to i přesto, že odvolání bylo omezeno na právní otázky ve smyslu čl. 410 § 2 písm. c) trestního řádu. Podle vlády nebylo opětovné posouzení důkazů nezbytné, jelikož odpověď na otázku, zda si stěžovatel byl nebo nebyl vědom protiprávní povahy záznamu v rozhodné době, byla zřejmá, protože stěžovatel byl advokátem a musel si být vědom i skutečnosti, že zaznamenání rozhovoru s panem D. N. bylo nezákonné. Podle vlády si tak posouzení této skutkové otázky nevyžadovalo, aby odvolací soud opětovně vyslechl svědky nebo samotného stěžovatele.

b) Hodnocení Soudu

i. Obecné principy

58. Soud připomíná, že způsoby použití čl. 6 Úmluvy v rámci odvolacího řízení závisí na konkrétních okolnostech daného řízení: je třeba zohlednit řízení vedené ve vnitrostátním právním řádu jako celek a roli, kterou hraje odvolací soud (Kashlev proti Estonsku, č. 22574/08, rozsudek ze dne 26. 4. 2016, § 38; a Marcello Viola proti Itálii, č. 45106/04, rozsudek ze dne 5. 10. 2006, § 54). Pokud byla věc projednána veřejně na prvním stupni, může být absence veřejného zasedání v odvolacím řízení odůvodněna konkrétními okolnostmi dotčeného řízení, a to s ohledem na povahu vnitrostátního systému odvolacího řízení, rozsah pravomocí odvolacího soudu a způsob, jakým byly skutečně uvedeny a ochráněny zájmy stěžovatele před odvolacím soudem, a to zejména s ohledem na povahu otázek, o nichž má rozhodnout (Botten proti Norsku, č. 16206/90, rozsudek ze dne 19. 2. 1996, § 39). Odvolací řízení nebo řízení, jehož předmětem jsou pouze právní, nikoli skutkové otázky, může splňovat požadavky čl. 6 Úmluvy, i když stěžovateli nebyla nabídnuta možnost osobně se dostavit před odvolací nebo kasační soud (Meftah a ostatní proti Francii, č. 32911/96 a 2 další, rozsudek velkého senátu ze dne 26. 7. 2002, § 41; a Július Tór Sigurtórsson proti Islandu, č. 38797/17, rozsudek ze dne 16. 7. 2019, § 32).

59. Na druhé straně Soud již v několika případech rozhodl, že pokud se má před odvolacím soudem posuzovat předmětná věc ze skutkového i právního hlediska a obecně otázka viny nebo neviny, odvolací soud s ohledem na spravedlivost řízení nemůže o těchto otázkách rozhodnout bez přímého posouzení osobní výpovědi, a to jak obviněného, který tvrdí, že nespáchal skutek, který se považuje za trestný čin (viz mimo jiné Ekbatani proti Švédsku, č. 10563/83, rozsudek ze dne 26. 5. 1988, § 32; Constantinescu proti Rumunsku, č. 28871/95, rozsudek ze dne 27. 6. 2000, § 55; Dondarini proti San Marinu, č. 50545/99, rozsudek ze dne 6. 7. 2004, § 27; Igual Coll proti Španělsku, č. 37496/04, rozsudek ze dne 10. 3. 2009, § 27; a Zahirović proti Chorvatsku, č. 58590/11, rozsudek ze dne 25. 4. 2013, § 63), tak i svědků, kteří vypovídali během řízení, pokud rozsudkem rozhodne o vině a zvrátí tak osvobozující rozhodnutí soudu nižšího stupně (Găitănaru proti Rumunsku, č. 26082/05, rozsudek ze dne 26. 6. 2012, § 35; a Hogea proti Rumunsku, č. 31912/04, rozsudek ze dne 29. 10. 2013, § 54).

60. Právo obžalovaného na veřejné projednání věci není jen další zárukou k pravdivému zjištění skutkového stavu: přispívá také k přesvědčení obviněného, že jeho věc projednal soud, jehož nezávislost a nestrannost může kontrolovat. Veřejná povaha soudních řízení chrání účastníka řízení před výkonem spravedlnosti v utajení mimo veřejnou kontrolu; je to také jeden z prostředků k zachování důvěry v soudy. S pomocí transparentnosti, kterou poskytuje výkonu spravedlnosti, napomáhá dosáhnout cíle uvedeného v čl. 6 odst. 1 Úmluvy: spravedlivý proces, jehož zaručení se řadí k zásadám každé demokratické společnosti ve smyslu Úmluvy (Dondarini, viz výše, § 25).

ii. Použití uvedených zásad na projednávaný případ

61. V projednávané věci Soud uvádí, že soud v Lisabonu provedl líčení, na kterém byl vyslechnut stěžovatel a řada dalších svědků (...). Na základě těchto svědectví soud považoval jeden soubor skutkových okolností za prokázaný a další za neprokázaný. Zejména shledal, že nebylo prokázáno, že by zaznamenáním rozhovoru s panem D. N. dne 22. 9. 2016 jednal stěžovatel s vědomím, že jeho čin je zákonem zakázán. Rovněž měl za to, že v rozhodné době bylo jednání stěžovatele ve smyslu zákona nezbytné, což také vyloučilo jakoukoli protiprávní povahu záznamu (...).

62. Soud poznamenává, že strany řízení nezpochybnily zjištění skutkových okolností. Odvolání pana D. N. proti rozsudku soudu v Lisabonu, kterým byl stěžovatel osvobozen, se skutečně netýkalo skutkových okolností. Naopak napadl právní posouzení skutkových okolností věci (...), a to konkrétně posouzení nezbytnosti zaznamenání rozhovoru, které vedlo soud v Lisabonu k rozhodnutí o vyloučení protiprávní povahy uvedeného záznamu a následně i viny stěžovatele.

63. Odvolací soud v Lisabonu jako druhostupňový soud rozhodl dne 26. 4. 2012 a rozsudkem vyvrátil skutková zjištění prvostupňového soudu v Lisabonu. Měl totiž za prokázané, že stěžovatel jednal s vědomím, že jeho čin byl zákonem zakázán. Ve svém odůvodnění odvolací soud rovněž změnil právní posouzení skutkového stavu, a to konkrétně posouzení ospravedlňujícího důvodu, jmenovitě existenci zákonné zásady nezbytnosti, která vedla soud v Lisabonu k vyloučení protiprávnosti vytvoření záznamu a následně i viny stěžovatele (...).

64. Je skutečně pravdou, že odvolací soud měl pravomoc podle čl. 428 trestního řádu věc projednat po skutkové i právní stránce (...). Soud má ovšem za to, že k opětovnému posouzení skutkových okolností bylo nutné přímé posouzení svědeckých výpovědí přednesených na prvním stupni před soudem v Lisabonu. Soud navíc poznamenává, že podle čl. 430 odst. 1 a 2 trestního řádu byl odvolací soud v Lisabonu oprávněn opětovně provést důkazy během líčení (...). V předmětném případě ovšem odvolací soud bez vyslechnutí svědků nebo stěžovatele provedl obrat ve skutkovém posouzení a měl za prokázané, že stěžovatel jednal s vědomím, že jeho skutek byl zákonem zakázán, a to i přesto, že prvostupňový soud rozhodl opačným způsobem. Podle Soudu byl tento skutkový aspekt a také posouzení otázky, zda stěžovatel v rozhodné době jednal z nutnosti, rozhodující pro odvolací soud v Lisabonu, aby určil, zda je stěžovatel vinen. Vzhledem k tomu, že stěžovatel nebyl vyslechnut,

nemohl se k uvedeným skutečnostem ani vyjádřit, a to zejména k tomu, zda věděl, že jeho skutek je zákonem zakázán.

65. Soud tak má za to, že vzhledem k tomu, že odvolací soud ve svém rozsudku ze dne 26. 4. 2012 změnil rozsudek prvostupňového soudu v Lisabonu a odsoudil stěžovatele poprvé během trestního řízení vedeného proti němu, bylo potřeba, aby odvolací soud uskutečnil přímé provedení všech důkazů, které vedly soud v Lisabonu k tomu, že stěžovatele osvobodil (Ekbatani, viz výše, § 32; Popovici proti Moldavsku, č. 289/04 a 41194/04, rozsudek ze dne 27. 11. 2007, § 72; a Júlíus Tór Sigurtórsson, viz výše, § 42), nebo aby osobně vyslechl stěžovatele (Gómez Olmeda proti Španělsku, č. 61112/12, rozsudek ze dne 29. 3. 2016, § 33). Soud se proto domnívá, že stěžovateli se před odvolacím soudem v Lisabonu nedostalo spravedlivého řízení.

66. Byl proto porušen čl. 6 odst. 1 Úmluvy z důvodu, že došlo k odsouzení stěžovatele v řízení na druhém stupni bez přímého posouzení důkazů.

2. K tvrzenému porušení článku 6 odst. 1 Úmluvy z důvodu odůvodnění odvolacího soudu v Lisabonu rozhodujícího o vině stěžovatele

a) Tvrzení stran řízení

67. Stěžovatel uvádí, že legitimním cílem předmětného záznamu ze dne 22. 1. 2006 byl boj proti korupci a zabránění tomu, aby pan D. N. neobrátil skutečnosti proti němu v případě, že by bylo proti němu zahájeno trestní řízení, což se v projednávaném případě i potvrdilo. Dále tvrdí, že tím, že ho odvolací soud v Lisabonu uznal vinným z vytvoření protiprávního záznamu podle čl. 199 § 1 písm. a) a b) trestního zákoníku, nenastolil spravedlivou rovnováhu mezi veřejným zájmem na boji proti korupci a jeho právem na dobrou pověst na straně jedné, a právem na svobodu projevu pana D. N. na straně druhé. Ve svém odůvodnění tak nezohlednil čl. 31 trestního zákoníku, který vylučuje trestnost činu, pokud je jeho protiprávnost vyloučena právním řádem jako celkem. V projednávaném případě stěžovatel uvádí, že poté, co předložil předmětný záznam vnitrostátním orgánům, jednal jako tajný agent v rámci vyšetřování, které bylo zahájeno proti panu D. N. Dále poznamenává, že předmětný záznam ze dne 22. 1. 2006 byl v rámci trestního řízení vedeného proti panu D. N. pro korupci skutečně zohledněn při prokázání jeho viny. Z tohoto důvodu tak považuje své odsouzení za vytvoření protiprávního záznamu za neobvyklé, nepřijatelné a nespravedlivé, a to tím spíše, že Portugalsko je sužováno korupcí.

68. Vláda s tvrzením stěžovatele nesouhlasí. Rozsudek odvolacího soudu ze dne 26. 4. 2016 dosáhl spravedlivé rovnováhy mezi sledovanými zájmy stran řízení (…). I když vláda uznala důležitost boje proti korupci, a to i s odkazem na případ Guja proti Moldavsku (č. 14277/04, rozsudek velkého senátu ze dne 12. 2. 2008, § 77), stěžovatel měl podle ní v rozhodné době diskrétnější a účinnější nástroje k oznámení předmětných skutečností. Zároveň trestní řízení pro korupci bylo podle ní okamžitě zahájeno. Následně proto podle vlády nebylo použití zákonné zásady nezbytnosti ve vztahu k boji proti korupci v projednávané věci náležité.

69. Stěžovatel měl navíc podle vlády možnost předložit svá tvrzení před vnitrostátními soudy, které ve svých odůvodněných rozhodnutích a v rámci kontradiktorního řízení rozhodly, že jeho odsouzení nebylo svévolné ani nespravedlivé. Vláda v tomto ohledu dodává, že Soudu nepřináleží, aby jednal jako „soud čtvrtého stupně“.

b) Hodnocení Soudu

i. Obecné principy

70. Soud připomíná, že mu nepřináleží zabývat se skutkovými nebo právními omyly, kterých se mohl dopustit vnitrostátní soud, kromě případů a v rozsahu, kdy by takové omyly mohly způsobit zásah do práv a svobod chráněných Úmluvou (viz například García Ruiz proti Španělsku, č. 30544/96, rozsudek velkého senátu ze dne 21. 1. 1999, § 28; a Perez proti Francii, č. 47287/99, rozsudek velkého senátu ze dne 12. 2. 2004, § 82), kdy ve výjimečných případech mohou představovat „odepření spravedlnosti“, které je v rozporu s čl. 6 Úmluvy. I když uvedené ustanovení zaručuje právo na spravedlivý proces, neupravuje přípustnost důkazů nebo jejich hodnocení, což je záležitost ponechaná v první řadě vnitrostátnímu právu a soudům. Otázky, jakou váhu přisoudí vnitrostátní soudy konkrétním důkazům nebo jak je posoudí a jaké závěry z nich vyvodí, jsou v zásadě mimo kontrolu Soudu. Není úkolem Soudu rozhodovat jako soud čtvrtého stupně a nezpochybňuje ani posouzení uskutečněné vnitrostátními soudy, ledaže by jejich závěry mohly být považovány za svévolné nebo zjevně nepřiměřené (viz například Bochan proti Ukrajině [č. 2] č. 22251/08, rozsudek velkého senátu ze dne 5. 2. 2015, § 61; De Tommaso proti Itálii, č. 43395/09, rozsudek velkého senátu ze dne 23. 2. 2017, § 170; Moreira Ferreira proti Portugalsku [č. 2], č. 19867/12, rozsudek ze dne 11. 7. 2017, § 83; Zubac proti Chorvatsku, č. 40160/12, rozsudek velkého senátu ze dne 5. 4. 2018, § 79; a López Ribalda a další v. Španělsko, č. 1874/13 a 8567/13, rozsudek velkého senátu ze dne 17. 10. 2019, § 149).

71. Soud rovněž připomíná, že podle jeho ustálené judikatury týkající se zásady řádného výkonu spravedlnosti musí soudní rozhodnutí dostatečným způsobem uvádět důvody, na kterých jsou založena. Rozsah této povinnosti se může lišit v závislosti na povaze rozhodnutí a musí být posuzován s ohledem na okolnosti konkrétního případu. Aniž by byla vyžadována podrobná odpověď na každé tvrzení stěžovatele, tato povinnost nicméně předpokládá, že účastník soudního řízení může očekávat konkrétní a výslovnou odpověď na ta tvrzení, která jsou rozhodující pro výsledek dotčeného řízení (Moreira Ferreira, viz výše, § 84; a Ramos Nunes de Carvalho e Sá proti Portugalsku, č. 55391/13 a 2 další, rozsudek velkého senátu ze dne 6. 11. 2018, § 185). Odůvodněné rozhodnutí má rovněž stranám ukázat, že byly soudem slyšeny. Dále umožňuje, aby předmětné rozhodnutí mohly strany napadnout a aby jej odvolací soud znovu posoudil. A nakonec, pouze odůvodněné rozhodnutí umožňuje veřejnou kontrolu nad výkonem spravedlnosti (Tatishvili proti Rusku, č. 1509/02, rozsudek ze dne 22. 2. 2007, § 58).

ii. Použití uvedených zásad na projednávaný případ

72. Z výše uvedené judikatury vyplývá, že rozhodnutí vnitrostátního soudu lze považovat za svévolné, pouze pokud by zde byla narušena spravedlnost řízení, a to pokud rozhodnutí soudu postrádá odůvodnění nebo pokud je odůvodnění založeno na zjevném skutkovém nebo právním omylu, kterého se dopustil vnitrostátní soudce a kterým došlo k „odepření spravedlnosti“ (Moreira Ferreira, viz výše, § 85).

73. Soud poznamenává, že v projednávaném případě založil odvolací soud ve svém rozsudku ze dne 26. 4. 2012 závěr o vině na dvou důvodech. Za prvé měl za to, že stěžovatel tím, že zaznamenal konverzaci s panem D. N. bez jeho vědomí, sám jednal vědomě, jinými slovy, že věděl, že jeho čin byl zákonem zakázán. Zadruhé měl za to, že podmínky stanovené v čl. 34 trestního zákoníku (…) nebyly splněny, protože v rozhodné době neexistovaly žádné okolnosti, které by umožnily vyloučit protiprávnost jeho činu. Zejména s ohledem na tuto skutečnost měl odvolací soud za to, že jednání stěžovatele nebylo nezbytné a že se v projednávaném případě mohl vyhnout vystavení se jím tvrzeného zásahu do práva na dobrou pověst tím, že by se odmítl setkat s panem D. N. (…).

74. Pokud jde o první důvod, Soud s ohledem na závěry, k nimž dospěl v bodech 65. a 66. výše, poznamenává, že neprovedení přímého posouzení důkazů způsobilo, že odůvodnění odvolacího soudu je nedostatečné, a to zejména pokud jde o otázku, zda stěžovatel jednal s vědomím protiprávnosti svého činu ve smyslu čl. 17 trestního zákoníku (…).

75. Ve vztahu k druhému důvodu Soud uvádí, že odvolací soud se ve svém rozsudku ze dne 24. 2. 2012 nevyjádřil k tomu, jak stěžovatel přispěl k odsouzení pana D. N. z korupce (…) nebo k obecnému zájmu v boji proti tomuto problému. Rovněž se nevyjádřil ani k zavrženíhodnému jednání pana D. N. Tyto aspekty ovšem byly vzaty v úvahu prvostupňovým soudem v Lisabonu při posouzení, zda v předmětném případě bylo možné použít zákonnou zásadu nezbytnosti, která je stanovena v čl. 34 trestního zákoníku. Ve svém rozsudku ze dne 15. 11. 2011 měl tento soud mimo jiné za to, že práva pana D. N. nemohou převážit nad právy stěžovatele, protože jednání pana D. N. bylo v rozporu s etikou a právním řádem jako celkem (…). Státní zástupce ve svém vyjádření v reakci na odvolání pana D. N. proti osvobozujícímu rozsudku rovněž zdůraznil, že to byl právě uvedený záznam, který umožnil usvědčit pana D. N. z korupce (…).

76. S ohledem na tvrzení stěžovatele, která uvedl na svou obhajobu, by se pro posouzení skutečností, které mu byly vytýkány podle čl. 199 § 1 trestního zákoníku, od odvolacího soudu v Lisabonu vyžadovalo, aby přezkoumal okolnosti vylučující protiprávnost podle čl. 34, a to konkrétně s ohledem na sledovaný legitimní cíl, kterým byl boj proti korupci. Tím, že tak odvolací soud v Lisabonu ve svém osvobozujícím rozsudku neučinil, nereagoval na důležité tvrzení stěžovatele vznesené během řízení, které uvedl zejména ve svém vyjádření k odvolání pana D. N. proti osvobozujícímu rozsudku (…).

77. Soud dále uvádí, že v předmětném řízení není sporu o tom, že předmětný záznam byl připojen k trestnímu řízení týkajícímu se korupce, které bylo zahájeno proti panu D. N. Dále konstatuje, že toto řízení bylo skončeno rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 20. 1. 2012, kterým byl pan D. N. odsouzen z trestného činu aktivní korupce s cílem zastřít nezákonný čin a že předmětný záznam byl také zohledněn při posouzení skutkových okolností případu (…). Soud rovněž poznamenává, že soud v Lisabonu v rámci trestního řízení zahájeného proti stěžovateli skutečně vycházel z toho, že bylo prokázáno, že předmětný záznam byl připojen k trestnímu řízení zahájenému proti panu D. N. (…). Ačkoli tento skutkový aspekt nebyl přezkoumán odvolacím soudem v Lisabonu, byl zjevně vynechán z právního posouzení skutkového stavu tímto soudem. Odvolací soud v Lisabonu proto neprovedl analýzu souladu s právním řádem jako celkem ve smyslu čl. 31 § 1 trestního zákoníku, jak to vyžaduje toto ustanovení (…).

78. V projednávaném případě tak odvolací soud opomenul vzít v úvahu okolnost vylučující nebo zmírňující protiprávnost jednání stěžovatele a jeho viny. Uvedený přístup potvrdil i tím, že stěžovateli byl rozsudkem ze dne 5. 6. 2014 (…) navýšen peněžitý trest, a to i navzdory připomínkám státního zastupitelství, že předmětný záznam přispěl k odsouzení pana D. N. z korupce (…).

79. Soud poukazuje na to, že na evropské úrovni byla uznána nezbytnost ochrany osob oznamujících korupční jednání, a to prostřednictvím legislativních nebo jiných prostředků, a připomíná, že podle něj není v zásadě nic nepřiměřeného nebo svévolného v rozhodnutích orgánů činných v trestním řízení vydat pokyn jednotlivci, aby jednal jako informátor poté, co je informoval o nabídce úplatku stěžovatelem (Gorgievsky proti Bývalé jugoslávské republice Makedonii, č. 18002/02, rozsudek ze dne 16. 7. 2009, § 52; a Matanović proti Chorvatsku, č. 2742/12, rozsudek ze dne 4. 4. 2017, § 139).

80. V důsledku toho má Soud za to, že výše uvedená opomenutí způsobují, že odůvodnění odvolacího soudu v Lisabonu ve svém rozsudku ze dne 24. 2. 2012 je nedostatečné (viz, mutatis mutandis, Tatychvili, viz výše § 62-63; Khamidov proti Rusku, č. 72118/01, rozsudek ze dne 15. 11. 2007, § 174; a Anđelković proti Srbsku, č. 1401/08, rozsudek ze dne 9. 4. 2013, § 27).

81. Došlo proto k porušení čl. 6 odst. 1 Úmluvy s ohledem na nedostatečné odůvodnění odvolacího soudu v Lisabonu, kterým bylo rozhodnuto o vině stěžovatele.

3. K tvrzenému porušení článku 6 odst. 1 Úmluvy s ohledem na nedostatek nestrannosti soudců odvolacího soudu v Lisabonu

a) Tvrzení stran řízení

82. Stěžovatel tvrdí, že soudci A. C. a R. R. nesplnili svou povinnost rozhodovat nestranně, a to tím, že rozhodovali o odvolání proti rozsudku soudu v Lisabonu ze dne 3. 10. 2013, kterým mu byl uložen peněžitý trest. Poznamenává, že stejní soudci již rozhodovali o odvolání pana D. N. proti rozsudku soudu v Lisabonu, kterým byl shledán vinným. Peněžitý trest, který mu uložil soud v Lisabonu, byl stěžovateli navýšen až čtyřnásobně, z čehož podle něho navíc vyplývá, že dotyční soudci měli zájem potrestat ho přísněji, a to zejména z důvodu kritiky, kterou veřejně vyjádřil vůči rozsudku odvolacího soudu v Lisabonu ze dne 26. 2. 2012. Stěžovatel v tomto ohledu odkazuje i na hrozby kárného řízení ze strany A. C. a R. R. ve stížnosti ze dne 20. 3. 2014.

(…)

84. Vláda uvádí, že nestrannost soudců A. C. a R. R., kteří rozhodovali o odvolání stěžovatele týkajícího se peněžitého trestu, který mu byl uložen, nelze zpochybnit pouze z důvodu, že vydali odsuzující rozsudek ze dne 26. 4. 2012. Podle vlády to bylo uskutečněno s ohledem na rychlost řízení a řádný výkon spravedlnosti, což je v Portugalsku běžnou praxí stanovenou v čl. 426 § 4 trestního řádu v platném znění (…). Vláda má navíc za to, že v projednávaném případě neexistují žádné důkazy, které by zpochybnily objektivní nestrannost výše uvedených soudců. Vláda poznamenává, že ačkoli se soudce A. C. ve své žádosti ze dne 20. 3. 2014 domníval, že druhé odvolání by nemělo být posouzeno soudci, kteří vynesli rozsudek ze dne 26. 4. 2012 (…), předseda odvolacího soudu v Lisabonu usnesením ze dne 23. 5. 2014 rozhodl o předmětné věci tak, že jim věc vrátil s odůvodněním, že neexistují okolnosti, které by jim bránily rozhodnout o uloženém trestu (…). Pokud jde o tvrzení soudců A. C. a R. R. v jejich žádosti ze dne 20. 3. 2014 a v článku ze dne 2. 5. 2012, jednalo se podle vlády pouze o reakci na obvinění, které stěžovatel vznesl v tisku (…). Podle vlády tak nestrannost těchto soudců v projednávaném případě nelze zpochybnit.

(…)

b) Hodnocení Soudu

i. Obecné principy

86. Obecné zásady týkající se požadavku na „nezávislý a nestranný soud“ byly již shrnuty v nedávném rozsudku ve věci Denisov proti Ukrajině (č. 76639/11, rozsudek velkého senátu ze dne 25. 9. 2018, § 61-64):

„61. Nestrannost v zásadě označuje absenci předsudku nebo předpojatosti. Podle ustálené judikatury Soudu musí být existence nestrannosti stanovena podle (i) subjektivního testu, podle kterého je třeba zohlednit osobní přesvědčení a chování konkrétního soudce, tj. zda měl soudce jakékoli osobní předsudky, nebo zda byl podjatý, a také podle (ii) objektivního testu, kterým se rozumí zjištění, zda soud, kromě osobního chování některého z jeho členů, poskytl zejména svým složením dostatečné záruky k vyloučení jakékoli oprávněné pochybnosti o své nestrannosti (Micallef proti Maltě, č. 17056/06, rozsudek velkého senátu ze dne 15. 10. 2009, § 93).

Hranice mezi subjektivní a objektivní nestranností není zcela jasná, protože chování soudce může nejen vyvolat objektivně odůvodněné pochybnosti o nestrannosti soudu z pohledu externího pozorovatele (objektivní test), ale může se také týkat otázky osobního přesvědčení soudce (subjektivní test) (viz Kyprianou proti Kypru, č. 73797/01, rozsudek velkého senátu ze dne 15. 12. 2005, § 119). Proto v případech, kdy může být obtížné předložit důkazy, které vyvracejí domněnku subjektivní nestrannosti soudce, poskytuje požadavek objektivní nestrannosti další důležitou záruku (viz Pullar proti Spojenému království, č. 22399/93, rozsudek ze dne 10. 6. 1996, § 32).

V tomto ohledu může mít i zdání určitou důležitost, nebo jinými slovy „nestačí, že spravedlnosti bylo učiněno zadost, spravedlnost musí být i vidět“. V sázce je důvěra, kterou musí soudy v demokratické společnosti

vzbuzovat u veřejnosti (viz Morice proti Francii, č. 29369/10, rozsudek velkého senátu ze dne 23. 4. 2015, § 78).

Pojmy nezávislosti a objektivní nestrannosti jsou úzce spjaty, a proto mohou vyžadovat, aby je Soud posuzoval společně (Cooper proti Spojenému království, č. 48843/99, rozsudek velkého senátu ze dne 16. 12. 2003, § 104).“

87. Soud rovněž připomíná, že skutečnost, že soudce, který projednával věc stěžovatele, také vyjádřil pochybnosti o své nestrannosti v rámci řízení, může představovat problém z hlediska toho, zda se řízení jevilo spravedlivým (viz Rudnichenko proti Ukrajině, č. 2775/07, rozsudek ze dne 11. 7. 2013, § 118). Uvedené ovšem nepostačuje ke shledání, že došlo k porušení čl. 6 odst. 1 Úmluvy. V každém případě musí být pochybnosti stěžovatele o nestrannosti soudce objektivně odůvodněny (Dragojević proti Chorvatsku, č. 68955/11, rozsudek ze dne 15. 1. 2015, § 116-123).

ii. Použití uvedených zásad na projednávaný případ

88. Stěžovatel tvrdí, že soudci A. C. a R. R., kteří měli rozhodovat na druhém stupni o trestu uloženém prvostupňovým soudem v Lisabonu, již byli vůči němu zaujati, a to nejen z důvodu, že již rozhodovali ve věci samé, ale také proto, že mu podle něj vyhrožovali disciplinárním řízením. Stěžovatel uvádí, že soudce A. C. navíc požadoval, aby byla předmětná věc přidělena a rozhodnuta v jiném soudním složení než v tom, který vydal odsuzující rozsudek (…). Z pohledu stěžovatele se předmětná věc týká jak subjektivní, tak i objektivní nestrannosti. Stěžovatel nakonec dodává, že v této věci je třeba posoudit na jedné straně otázku, zda postoj soudců A. C. a R. R. prokazuje podjatost, a na straně druhé, zda byly jeho obavy i objektivně odůvodněné.

89. Za použití objektivního testu Soud na úvod poznamenává, že strany řízení se shodují na tom, že v předmětném případě soudci A. C. a R. R., kteří byli v tříčlenném senátu odvolacího soudu v Lisabonu, rozhodli ve druhém stupni nejprve o vině stěžovatele a později i o trestu, který mu byl uložen v návaznosti na jimi vydaný odsuzující rozsudek ze dne 26. 2. 2012. Pokud se jedná o případy, ve kterých soud musel znovu rozhodnout poté, co bylo rozhodnutí zrušeno soudem vyššího stupně, Soud již rozhodl, že povinnost, aby byl soudce nestranný, nemožno vykládat v tom smyslu, že se odvolacím orgánům ukládá povinnost, aby věc přidělily jinému soudnímu orgánu nebo stejnému soudnímu orgánu, ovšem v jiném složení (Marguš proti Chorvatsku, č. 4455/10, rozsudek velkého senátu ze dne 27. 5. 2014, § 85-89; Thomann proti Švýcarsku, č. 17602/91, rozsudek ze dne 10. 6. 1996, § 33; a Stow a Gai proti Portugalsku, č. 18306/04, rozhodnutí ze dne 4. 10. 2005). V projednávaném případě se na rozdíl od výše uvedených případů nejedná o nedostatek nestrannosti soudu prvního stupně, nýbrž o věc, ve které soud zrušil prvostupňový rozsudek, kterým byl stěžovatel shledán nevinným, a ve kterém mu byla uvedená věc znovu přidělena. Kromě toho se otázky, o nichž musel odvolací soud v Lisabonu rozhodnout v uvedených dvou případech, liší. V rozsudku ze dne 26. 2. 2012 rozhodoval odvolací soud v Lisabonu o vině stěžovatele, zatímco v rozsudku ze dne 5. 7. 2014 rozhodoval o uloženém trestu. Skutečnost, že odvolání proti rozsudku, kterým byl stěžovateli uložen peněžitý trest, bylo přiděleno senátu ve stejném složení, který rozhodoval i o jeho odsouzení, nemůže být podle Soudu sama o sobě považována za neslučitelnou s požadavkem nestrannosti stanoveném v čl. 6 Úmluvy. Soud rovněž považuje za zcela normální, že stejné složení senátu rozhoduje jak ve věci samé, tak i o uloženém trestu.

90. V projednávaném případě ovšem soudce A. C., i když bez výslovného uvedení důvodu překážky, požádal dne 20. 3. 2014 předsedu odvolacího soudu, aby bylo odvolání týkající se peněžitého trestu uloženého stěžovateli přiděleno senátu s jiným složením, a to z důvodu, že senát, jehož byl členem, již projednal meritum předmětné věci (…). To podle Soudu prokazuje, že sám pochyboval o své nestrannosti při posuzování druhého odvolání.

91. Soud dále z hlediska subjektivního testu připouští, že v návaznosti na kritiku stěžovatele vyjádřenou v tisku (…) nebo v jeho vyjádřeních k odvolání týkajícího se rozsudku ze dne 26. 4. 2012, kterým byl shledán vinným, mohla mezi ním a soudci A. C. a R. R. vzniknout určitá nevraživost. Dále poznamenává, že oba soudci potvrdili možnost disciplinárního řízení proti stěžovateli z důvodu obvinění, která proti nim vznesl (…).

92. Soud krom toho uvedl, že stěžovatel nebyl informován o skutečnosti, že odvolání proti uloženému trestu bylo přiděleno senátu ve stejném složení, který předtím rozhodoval i o odvolání ve věci samé. Nemohl proto ani podat žádost o vyloučení soudce podle čl. 43 § 1-3 trestního zákoníku, ve které by mohl uvést i své pochybnosti o složení soudu (…).

93. S ohledem na uvedené Soud nemůže dospět k jinému závěru, než že obavy stěžovatele ohledně nestrannosti soudců A. C. a R. R., kteří museli rozhodovat o uloženém trestu, byly objektivně odůvodněné (srov. Morice proti Francii, č. 29369/10, rozsudek velkého senátu ze dne 23. 4. 2015, § 85-86; a Rudnichenko, viz výše, § 116-119).

94. Došlo proto k porušení čl. 6 odst. 1 Úmluvy z důvodu nedostatku nestrannosti odvolacího soudu, který na druhém stupni rozhodl o peněžitém trestu uloženém stěžovateli.

II. K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČLÁNKU 8 ÚMLUVY

(…)

III. K POUŽITÍ ČLÁNKU 41 ÚMLUVY

Článek 41 Úmluvy stanoví:

„Jestliže Soud prohlásí, že byla porušena Úmluva nebo její protokoly, a jestliže vnitrostátní právo zúčastněné Vysoké smluvní strany umožňuje jen částečné odstranění důsledků tohoto porušení, Soud přizná v případě potřeby poškozené straně spravedlivé zadostiučinění.“

(…)

A. Újma

101. Soud poznamenává, že částka 4 800 eur požadovaná stěžovatelem z titulu nákladů řízení ve skutečnosti odpovídá nároku založenému na utrpěné majetkové újmě. Jedná se totiž o peněžitý trest, který byl stěžovateli uložen po skončení trestního řízení, které se vedlo proti němu pro vytvoření protiprávního záznamu (…). Soud v tomto ohledu připomíná, že náhradu v penězích podle čl. 41 Úmluvy přiznává, pouze pokud je přesvědčen, že tvrzená škoda nebo újma skutečně vyplynula ze zjištěného porušení práva (viz, mimo jiné, Kingsley proti Spojenému království, č. 35605/97, rozsudek ze dne 28. 5. 2002, § 40). V projednávané věci nemůže Soud spekulovat o výsledku předmětného řízení, pokud by nedošlo k porušení čl. 6 odst. 1 Úmluvy (viz, mutatis mutandis, Moreira Ferreira proti Portugalsku, č. 19808/08, rozsudek ze dne 5. 7. 2011, § 42). Z tohoto důvodu nemožno v této části stěžovateli ani přiznat náhradu újmy.

102. Pokud jde o nemateriální újmu, Soud má za to, že stěžovateli lze přiznat jím požadovanou částku, konkrétně 3 000 eur.

B. Náklady řízení

103. Soud připomíná, že pokud shledá porušení Úmluvy, může přiznat náhradu nákladů řízení vynaložených před vnitrostátními soudy, „aby se zamezilo nebo napravilo porušení těmito soudy“

(viz, mimo jiné, Hertel proti Švýcarsku, č. 25181/94, rozsudek ze dne 25. 8. 1998, § 63). Stěžovatel může krom toho získat náhradu nákladů řízení, pouze pokud se prokázalo, že byly skutečně vynaložené, nezbytné a přiměřené co se týče jejich výše (Iatridis proti Řecku (spravedlivé zadostiučinění), č. 31107/96, rozsudek velkého senátu ze dne 19. 10. 2000, § 54).

104. V projednávané věci má Soud za to, že náklady, které stěžovateli vznikly během řízení na vnitrostátní úrovni, měly skutečně za cíl zabránit zjištěným porušením. Domnívá se proto, že stěžovateli by měla být přiznána částka ve výši 1 632 eur, kterou z tohoto důvodu požadoval.

(…)

C. Úroky z prodlení

(…)

Z těchto důvodů Soud jednomyslně

1. *Prohlašuje* stížnost, pokud jde o tvrzení podle čl. 6 odst. 1 Úmluvy, za přijatelnou;

2. *Rozhoduje*, že došlo k porušení čl. 6 odst. 1 Úmluvy z důvodu odsouzení stěžovatele v řízení na druhém stupni bez přímého posouzení důkazů;

3. *Rozhoduje*, že došlo k porušení čl. 6 odst. 1 Úmluvy z důvodu nedostatečného odůvodnění rozhodnutí odvolacího soudu v Lisabonu, kterým se rozhodlo o vině stěžovatele;

4. *Rozhoduje*, že došlo k porušení čl. 6 odst. 1 Úmluvy z důvodu nedostatku nestrannosti odvolacího soudu, který na druhém stupni rozhodl o peněžitém trestu uloženém stěžovateli;

5. *Rozhoduje*, že není nezbytné samostatně rozhodnout o přijatelnosti stížnosti nebo o věci samé z pohledu čl. 8 Úmluvy;

6. *Rozhoduje*,

a) že žalovaný stát má stěžovateli zaplatit ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy rozsudek podle čl. 44 odst. 2 Úmluvy nabude právní moci, následující částky:

3 000 eur (…) jako náhradu nemajetkové újmy;

1 632 eur (…) jako náhradu nákladů řízení;

(…)

7. *Zamítá* v ostatním návrh na přiznání spravedlivého zadostiučinění.

(Zpracoval Mgr. Ladislav Kováč, LL.M.)